

Ny organisering av offentlig forvaltning – avgjørende for kvaliteten i velferdstjenestene
Norge må ligge i front på utvikling av tjenestetilbudet og fornying av offentlig sektor. Dette er nødvendig for norsk konkurransevne og for innbyggernes velferd. Dette dreier seg om organisering, styringsprinsipper, ledelse, kompetanseutvikling og ansettelsespolitikk. Det dreier seg også om offentlige innkjøp, om IKT og om brukerstyring og medvirkning. Det er avdekket store svakheter i organiseringen av offentlig sektor, i styrings- og ledelsesstrukturene, og i kompetansen. Akademikerne vil arbeide for en ny, bred gjennomgang av prinsipper og betingelser for hvordan offentlig sektor organiseres og ledes. Gjennomgangen må følges opp med nødvendig handling. Ikke minst må forholdet mellom politikk og administrasjon avklares bedre, og ansvarsforholdene tydeliggjøres. Vi vil legge særlig vekt på hvordan organisering og ledelse bidrar til verdiskaping, innovasjon, kvalitet og effektivitet i offentlig forvaltning og tjenesteproduksjon. Det er viktig for alle at offentlig forvaltning ikke forvitrer, og aller viktigst for de svakeste gruppene som har størst behov for et godt offentlig velferdstilbud. Vi støtter derfor den varslede gjennomgangen av NAV og understreker at denne må se NAVs oppgaver i en helhetlig sammenheng med resten av offentlig sektor.

Vi trenger en gjennomgripende reform både av kommunal og statlig forvaltning.

- Evnen til å koordinere og samhandle på tvers av departementene og deres underliggende etater må styrkes. Eksempelvis må utdannings- og velferdspolitikken inngå i en tettere samhandling for å møte utfordringene med unge som står i fare for å falle ut av arbeidslivet.
- Ledernes evne og vilje til å klargjøre ansvar, etablere mål og treffe tiltak for å oppnå resultater må styrkes
- Fokuset på resultater må økes på bekostning av fokuset på kontroll

Programkategori 29.50 Inntektssikring ved sykdom og uførhet Kap. 2650 Sykepenger og 2651 Arbeidsavklaringspenger

Trepartssamarbeid om et mer inkluderende arbeidsliv er grunnleggende for å fremme deltagelsen i arbeidslivet. SINTEFs evaluering av gjeldende IA avtale som utgår ved årsskiftet, konkluderer med at det er et stort potensial for et videre inkluderingsarbeid på norske arbeidsplasser. Ikke minst er det viktig å møte den økende andelen unge som står i fare for å falle ut av utdanning og arbeidsliv med en rekke tiltak. Viktige grep som må gjøres i en ny IA avtale er:

- Forenkling målretting og ”avbyråkratisering” av sykefraværsoppfølgingen.
- NAVs ressursinnsats må vris fra kontroll til kvalitet.

IKT-moderniseringen i NAV/Arbeids- og velferdsetaten er et vesentlig premiss for å sikre god ressursbruk og effektive velferdstjenester.

Kap. 2650 Sykepenger, post 72 Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom med mer

I 2008 ble det innført tilsvarende rettigheter til foreldrepenger for selvstendig næringsdrivende som for arbeidstakere, jfr. Folketrygdlovens kap. 14. Dette var bra. I det som da ble lagt frem for Stortinget var det utelatt at næringsdrivende også skal ha tilsvarende rettigheter som arbeidstakere til omsorgspenger, jfr. Folketrygdlovens kap. 9. Det er ingen saklig grunn som tilsier at næringsdrivende ikke skal ha samme rettigheter som arbeidstakere i denne saken.

Folketrygden dekker omsorgspenger ut over 10 dager for arbeidstakere med mer enn to barn, enslig forsørger og til foreldre med kronisk syke eller funksjonshemmede barn som krever kortvarige, men tilbakevendende fravær – altså foreldre og barn som har særlige belastninger. Selvstendig næringsdrivende har ingen rett til omsorgspenger ved barns sykdom. Da omsorgspenger ble innført i 1978, ble det ikke vurdert om selvstendig næringsdrivende skulle sikres tilsvarende rettigheter. Det er

grunn til å anta at forklaringen på at dette ikke ble vurdert, har nær sammenheng med datidens kjønnsrollemønster og oppfatninger om at det ikke var aktuelt for selvstendig næringsdrivende å yte slik omsorg. Det er ingen begrunnelse i lovforarbeidene for å unnta denne gruppen, og dette er heller ikke begrunnet i senere lovendringer. Da saken var til høring i 2005, ble det fra departementets side fastslått at det ikke finnes prinsipielle grunner for at selvstendig næringsdrivende skal ha mindre rett til omsorgspenger etter 10 dager enn det arbeidstakere har. Departementet anslo den gang kostnadene ved å innføre ordningen til mindre enn 1 million kroner pr år.

Alle barn må ha samme rett til omsorg – uavhengig av foreldres arbeids- og ansettelsesforhold. Alle foresatte bør ha samme mulighet til å ta vare på barna sine uansett om de har egen virksomhet, eller er ansatt i en virksomhet. Sett fra et likestillingsperspektiv er saken også uheldig: realiteten er at det blir større hindringer for unge kvinner som ønsker å skape sin egen arbeidsplass enn det er for unge menn, all den tid kvinner tar en større del av omsorgsbyrden enn det menn gjør.

Akademikerne anmoder om at behandlingen av budsjett for 2014 tar høyde for nødvendige lovendringer og kostnader til omsorgspenger slik at næringsdrivende likestilles med arbeidstakere.